

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

İMALAT SANAYİİNDE KAPASİTE KULLANIM DURUM RAPORU

EYLÜL 2026

AÇIKLAMA

- Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak; 1980 yılından bu yana **«İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Durumu»** çalışmasını yürütüyoruz.
- Geçmişte kitap olarak basılan çalışmayı, 2018 yılından itibaren de kapsamlı bir rapor olarak kamuoyu ile paylaşıyoruz.
- Kısa bir anket ile **3 ayda bir** üyelere sorulan soruların analizi sonrası rapor oluşturulmaktadır.
- Merkez Bankası tarafından açıklanan aylık **Kapasite Kullanım Oranı** çalışmamızın da ana sorusunu oluşturmaktadır.
- Çalışma; mevcut çeyrekte **gerçekleşen durum** ve sonraki çeyrekte **beklentilere** ilişkin önemli fikirler vermektedir
- **91** üyemiz, **2026 yılı II. çeyrek** için hazırlanan anket çalışmasına katılmıştır.

EBSO KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

Kapasite Kullanım Oranı, kullanılan üretim kapasitesinin yüzdesidir.

Kapasite Kullanımı, ekonomideki genel büyüme ve talebi yansıtmaktadır.

Değişimler; firmaların maliyet, karlılık ve nakit akışlarında değişimlere yol açtığı için yakından takip edilir.

EBSO üyelerine 3 ayda bir sorulan kapasite kullanım oranı bir önceki çeyreğe göre artarak; **2026 yılı II. çeyrekte %63** olarak gerçekleşmiştir. **2026 yılının ikinci çeyreği** için ankete cevap veren firmaların **%27**'si tam kapasite ile **%73**'ü atıl kapasite ile çalıştığını belirtmiştir.

EBSO SEKTÖREL KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

YATIRIM %67,1

ARA %62,3

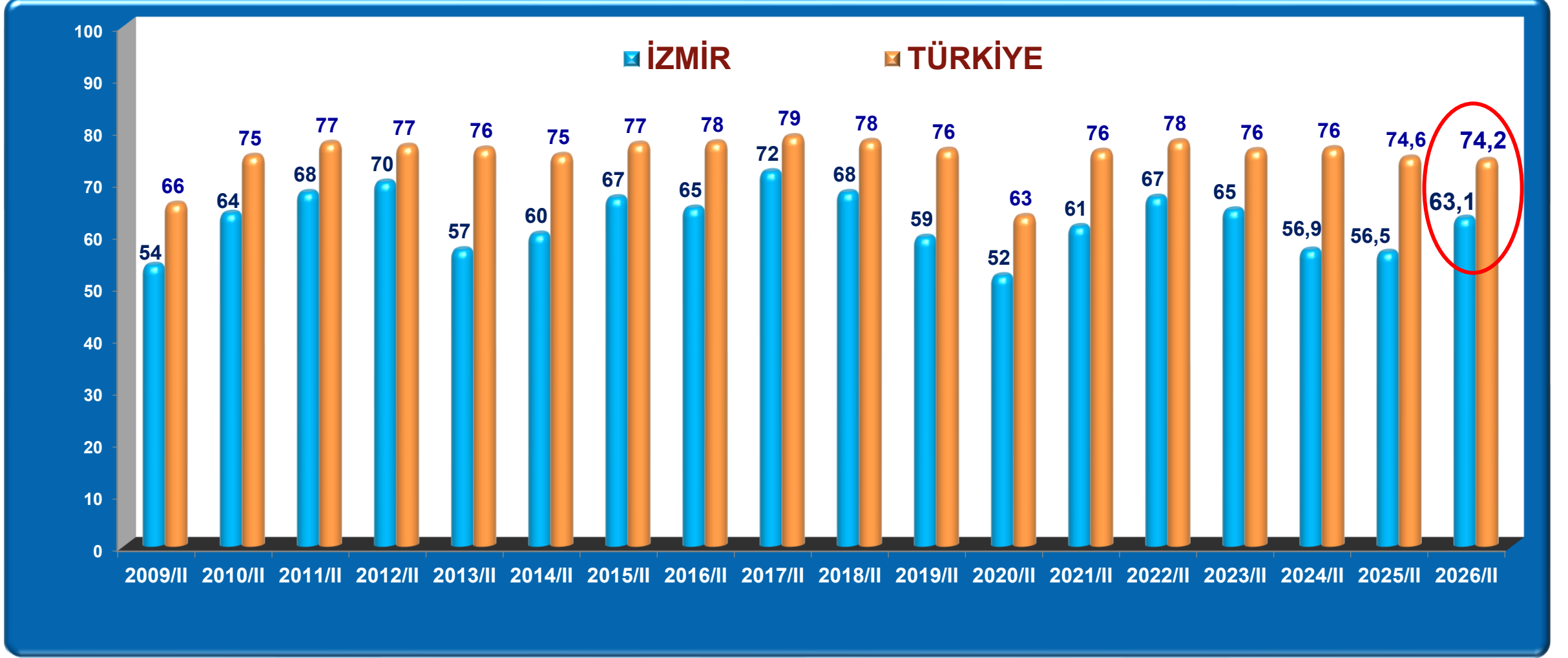
TÜKETİM %56,6

- MAKİNA SANAYİ %72,3
- MADEN, TOPRAK, MERMER VE CAM SANAYİ %66,9
- ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ %65,0
- TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ %49,6

- YAZILIM SANAYİ %100,0
- AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ %85,0
- KAĞIT VE BASIM SANAYİ %76,7
- KİMYASAL VE PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİ %65,2
- İNŞAAT SANAYİ %57,4
- ÇEŞİTLİ İMALAT SANAYİ %54,7
- DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ %48,1

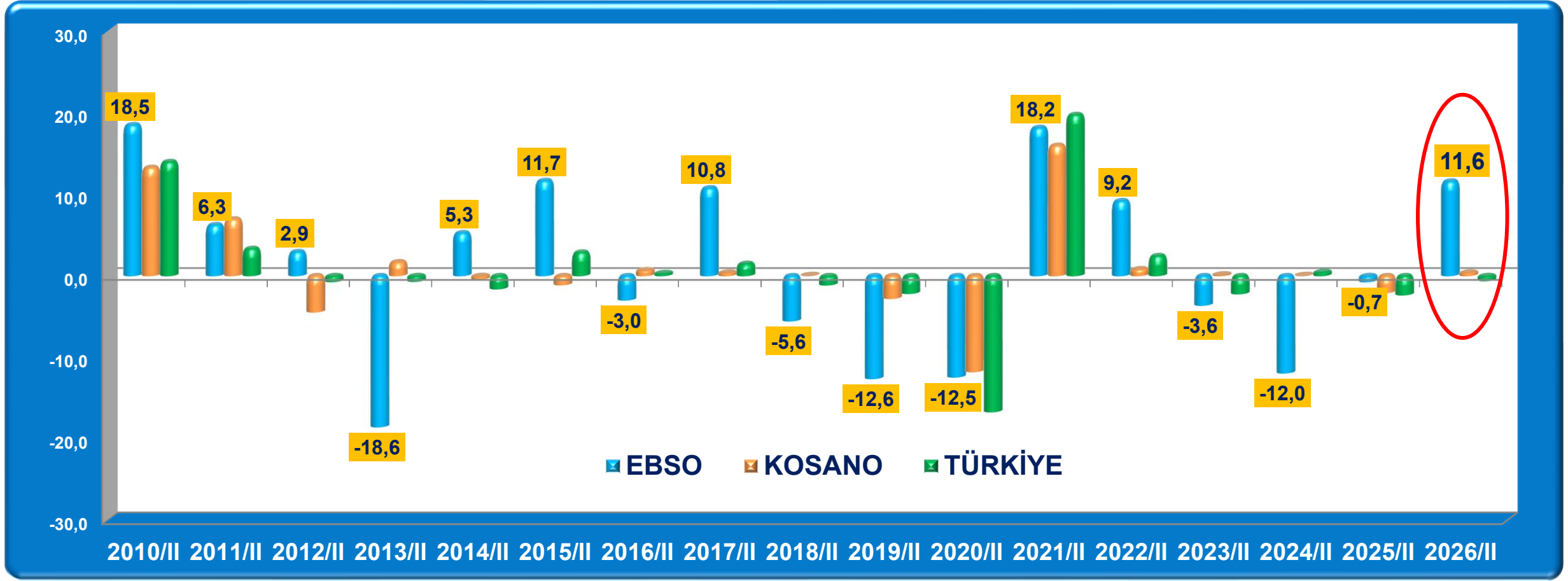
- TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ %63,4
- GIDA SANAYİ %51,2

II. ÇEYREK KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

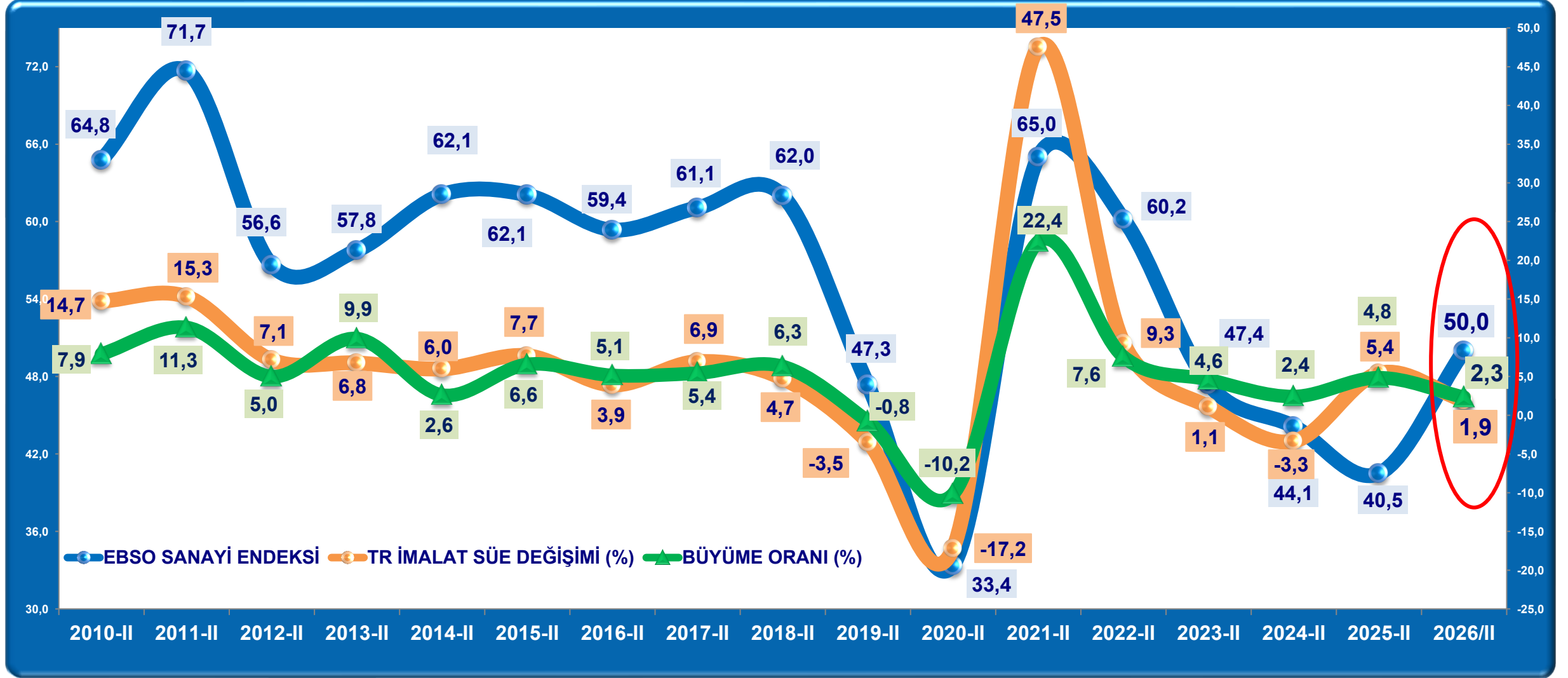
Son 10 yılın kapasite kullanım oranı ortalaması; EBSO üyelerinde %63,0, Türkiye genelinde %76'dır.

II. ÇEYREK KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

2026 yılı II. çeyrek kapasite kullanım oranı, 2025 yılı II. çeyrek ile kıyaslandığında **%11,6** artış yaşandığı görülmektedir.

EBSO SANAYİ ENDEKSİ&İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ&BÜYÜME ORANI İLİŞKİSİ

İkinci çeyrekler itibarıyla, **EBSO Sanayi Endeksi** ile **Türkiye geneli Büyüme Oranı** arasındaki korelasyon **%80'dir**.

KARŞILAŞTIRMALI KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

2026

YILI

II.

ÇEYREK

%74,2

TÜRKİYE

%70,6

KOSANO

%63,1

EBSO

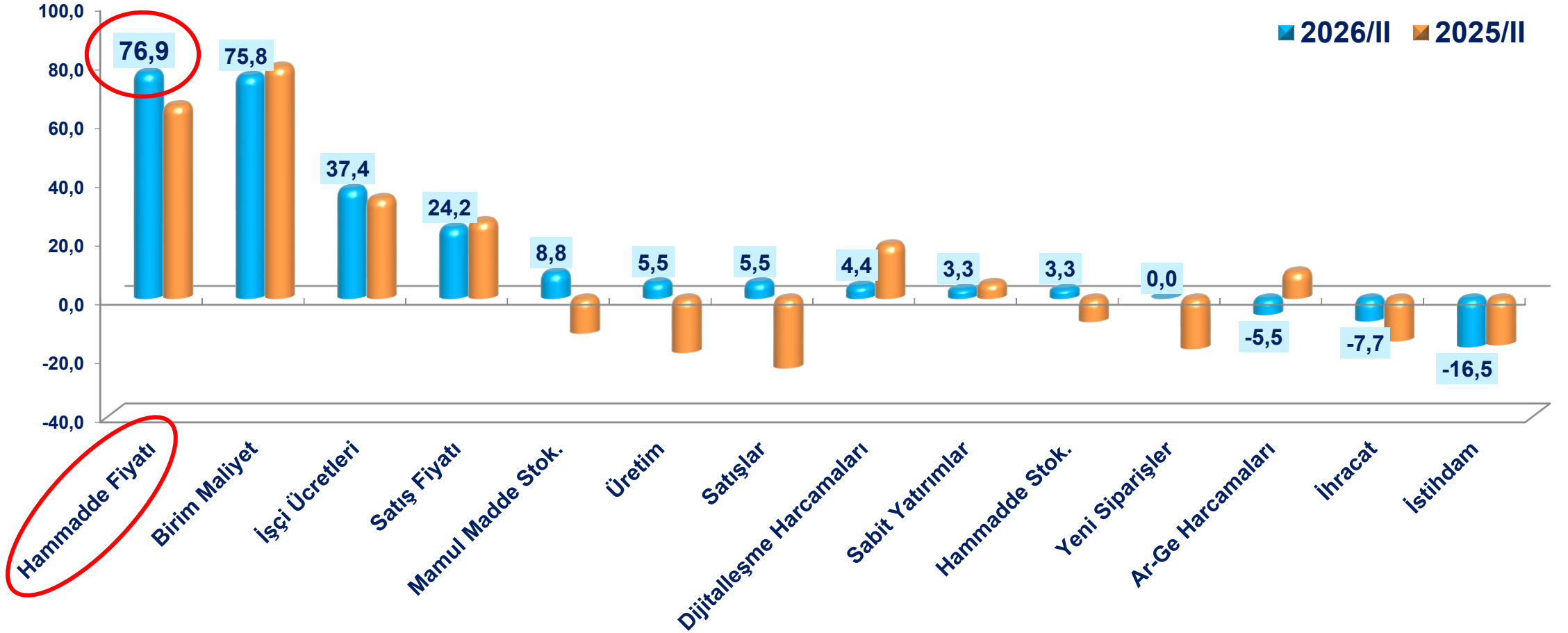
EBSO üyelerinin kapasite kullanım oranının daha düşük görünmesi, teknik olarak işletmelerin geleceği düşünerek gereğinden büyük kurulması ile ilişkilendirilebilir. **Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre; Türkiye genelinde -0,5 puan azalış, EBSO'nun çalışmasında 6,6 puan ve Kocaeli'deki çalışmada 0,3 puan artış gözlenmiştir.**

2026 YILI II. ÇEYREK AÇIKLANAN VERİLER

EKONOMİK GÖSTERGELER - TÜRKİYE	2026/I	2026/II	DEĞİŞİM (%)
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çekler (Adet)	76.070	81.477	7,1
Dolar	43,6	45,4	4,1
Yİ ÜFE (%)	27,6	28,5	3,4
Euro	51,1	52,8	3,4
TÜFE (%)	31,0	32,0	3,0
Tüketici Güven Endeksi	84,8	86,4	1,9
Kapasite Kullanım Oranı (%)	73,6	74,2	0,7
Reel Kesim Güven Endeksi	102,2	102,5	0,2
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çekler (Adet)	12.991	12.211	-6,0
Ekonomik Güven Endeksi	99,3	97,5	-1,9
PMI	48,4	47,5	-1,9

2026 yılı II. çeyrek verileri, bir önceki çeyrek ile kıyaslandığında; karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen çekler, ekonomi güven endeksi ve PMI (Purchasing managers' indices) da azalış gözlenmiştir.

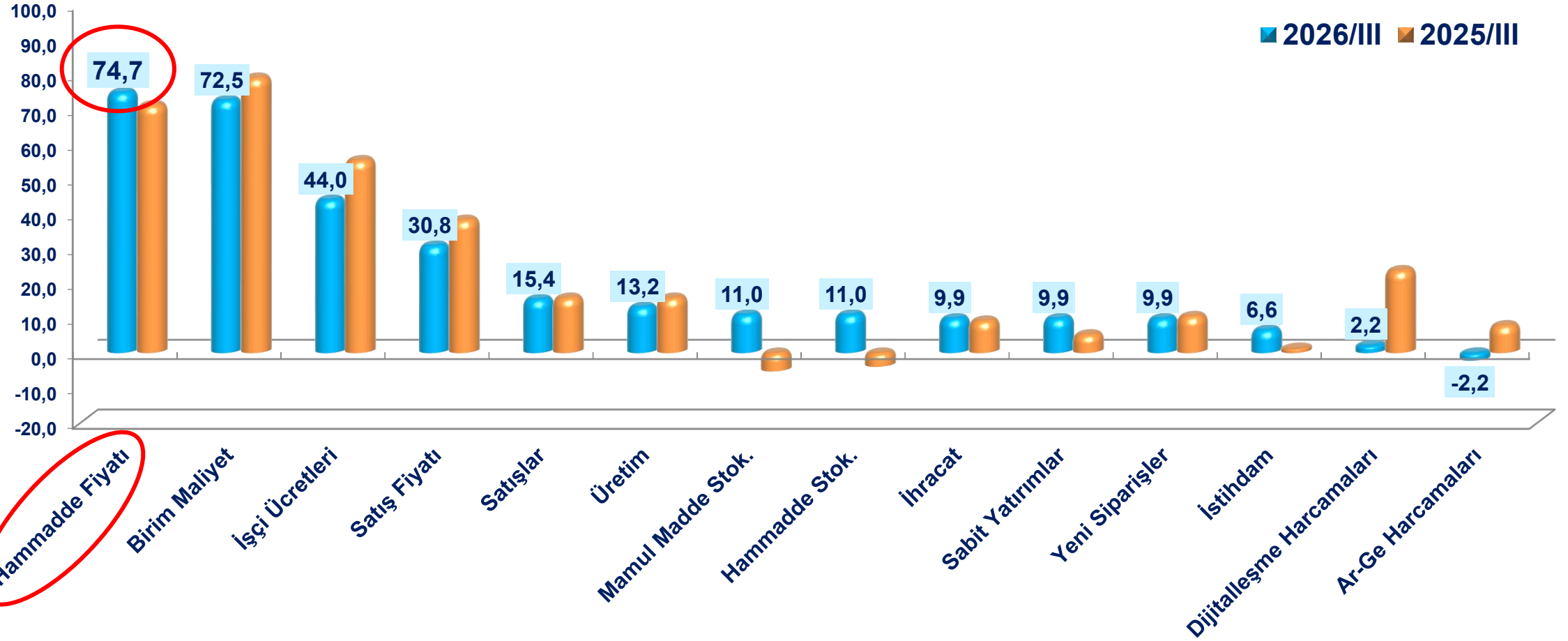
2026 YILI II. ÇEYREKTE NET GERÇEKLEŞME

Net gerçekleşme; ilgili başlıklarda gerçekleşen artış ve azalışın farkından elde edilir.

Üyelerin **%76,9**'u **2026 yılı ikinci çeyreğinde** ilk sırada **hammadde fiyatlarının** arttığını ifade etmiştir. Onu, birim maliyet ve işçi ücretleri izlemiştir.

2026 YILI III. ÇEYREK İÇİN NET BEKLENTİLER

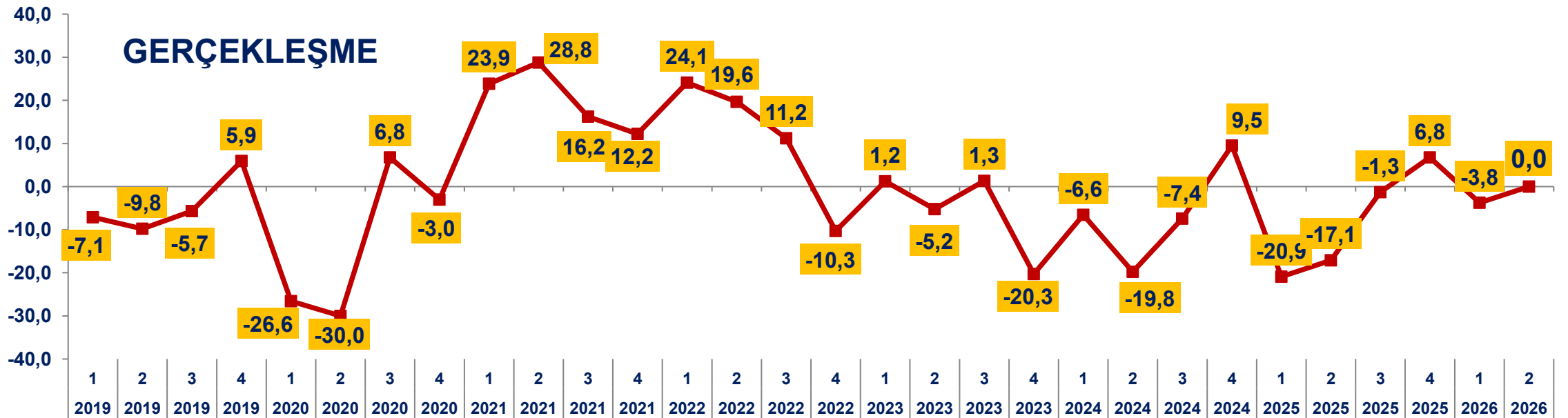
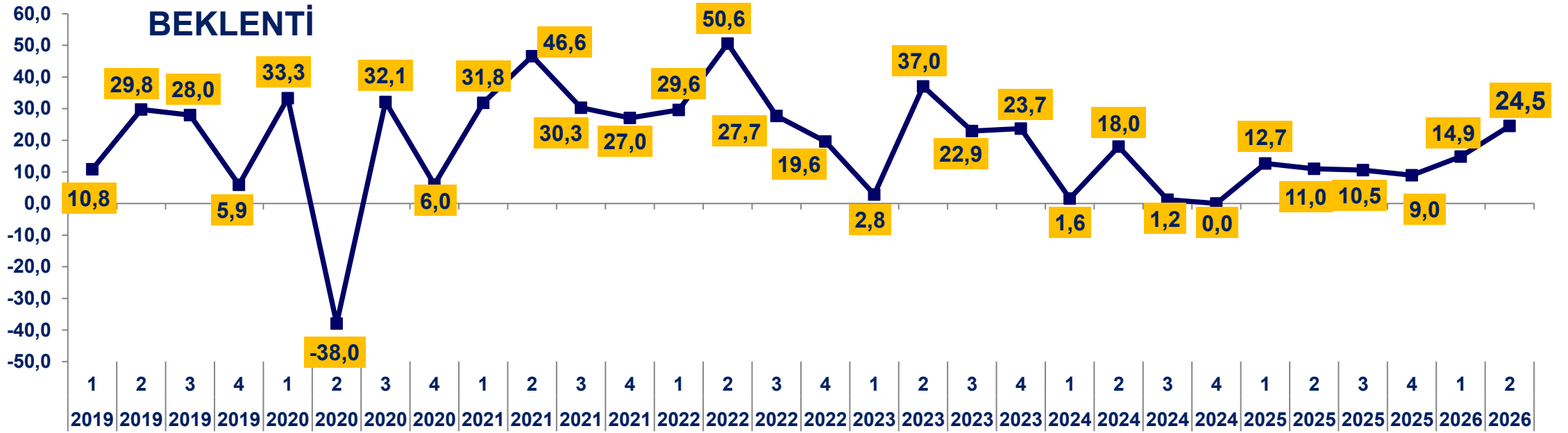

Üyelerin **%74,7**'si **2026 yılının üçüncü çeyreğinde hammmadde fiyatları** ilk sırada artacağını, birim maliyetin ve işçi ücretlerinin bunu izleyeceğini belirtmiştir.

MAMUL MADDE STOK BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

YENİ SİPARİŞLERDE BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

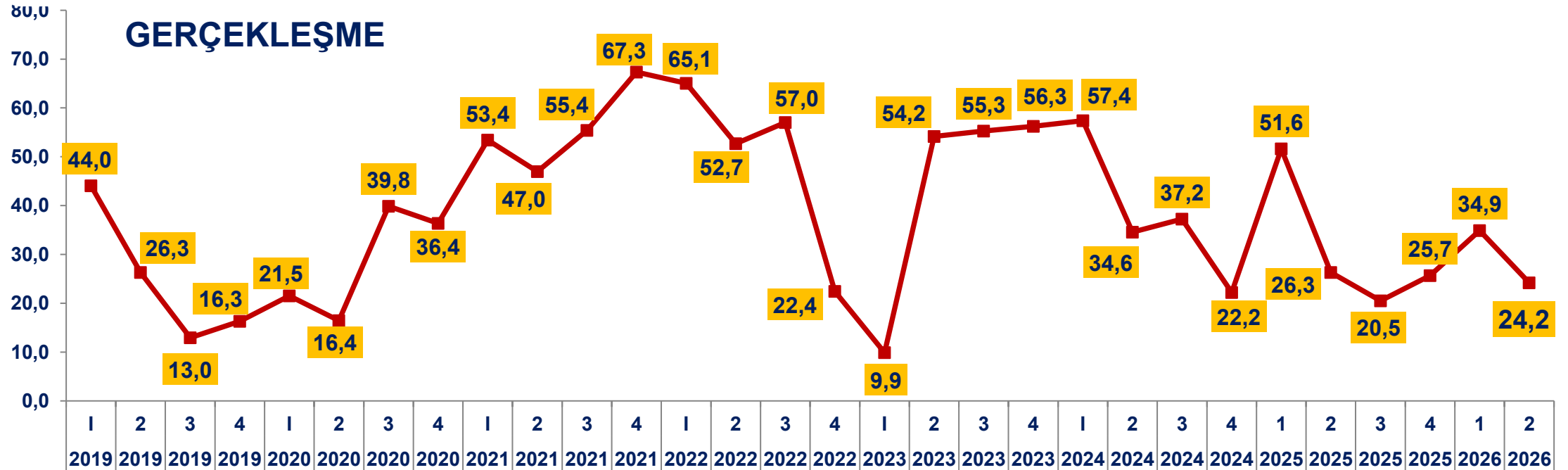

SATIŞ FİYATLARI BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

BEKLENTİ

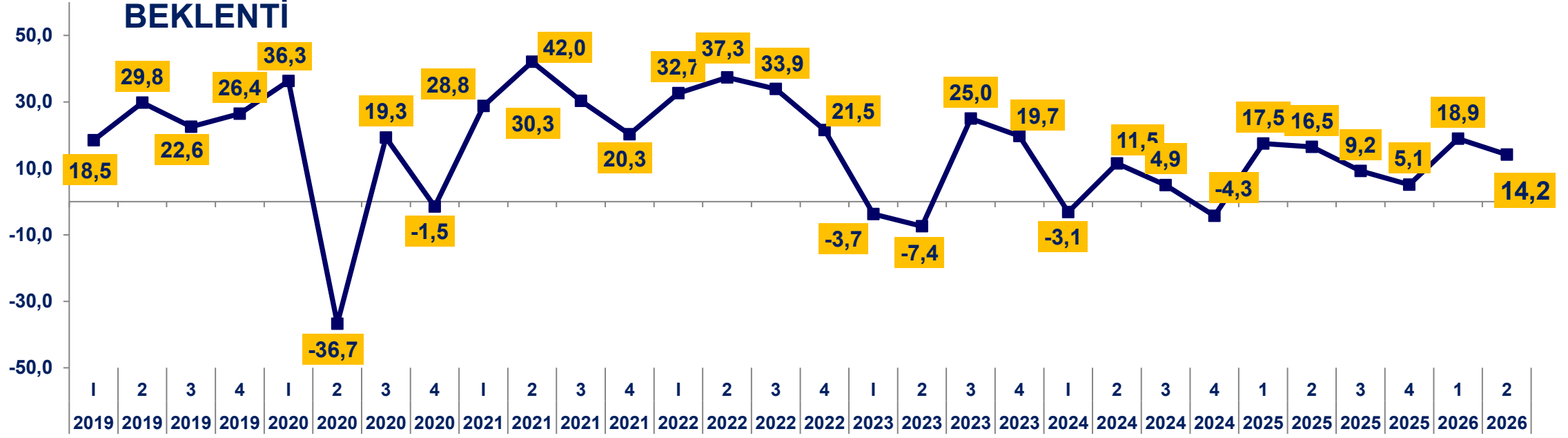

GERÇEKLEŞME

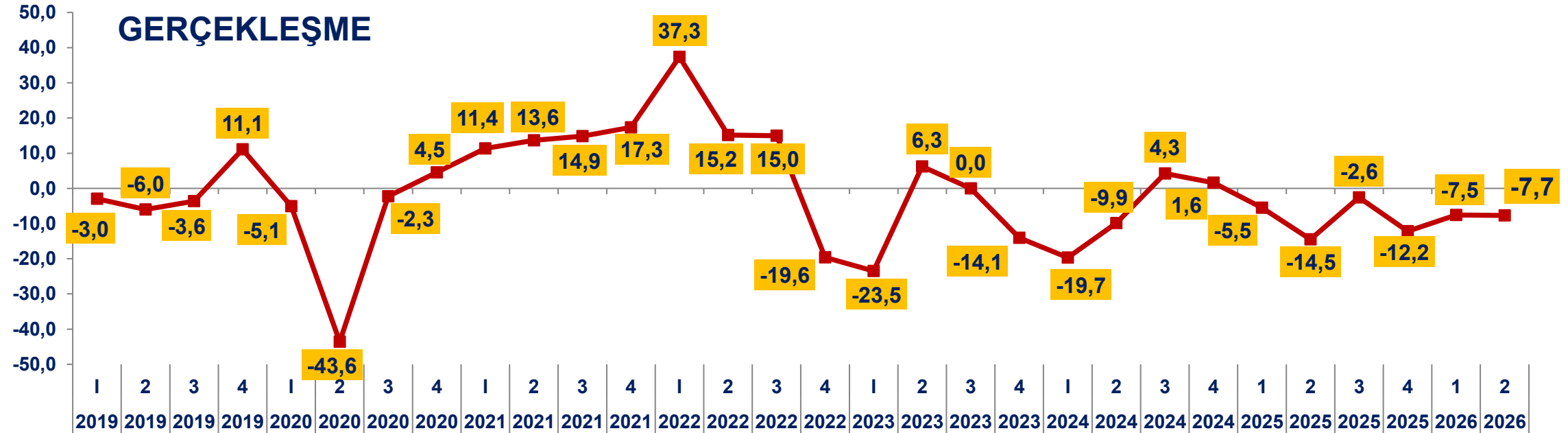

İHRACAT BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

BEKLENTİ

GERÇEKLEŞME

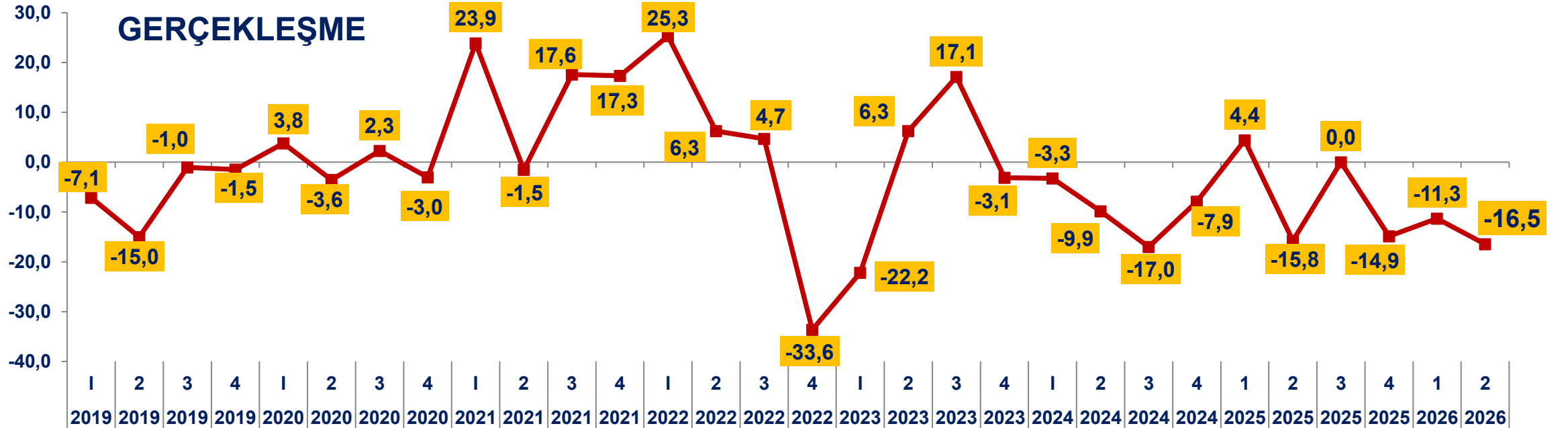

İSTİHDAM BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

BEKLENTİ

GERÇEKLEŞME

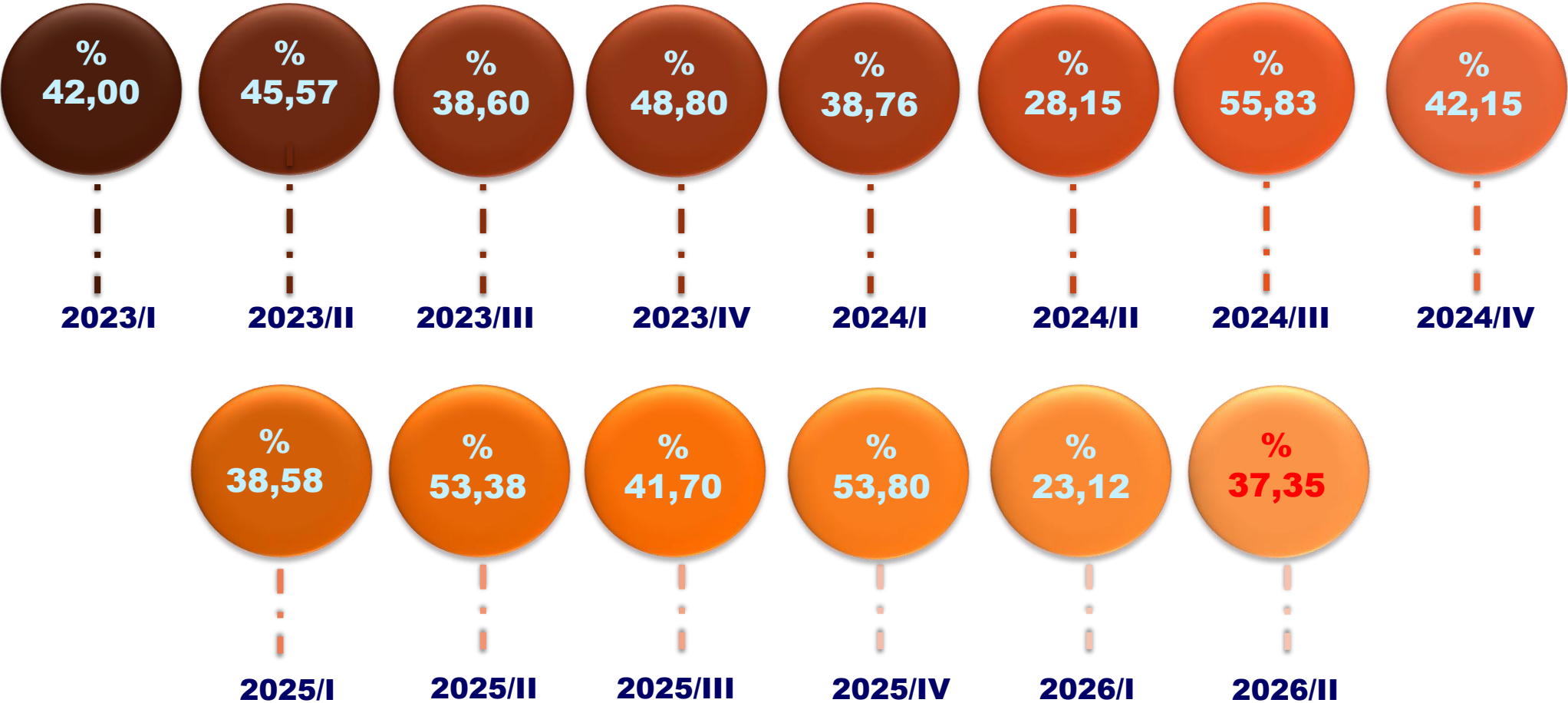

SABİT YATIRIMLAR BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

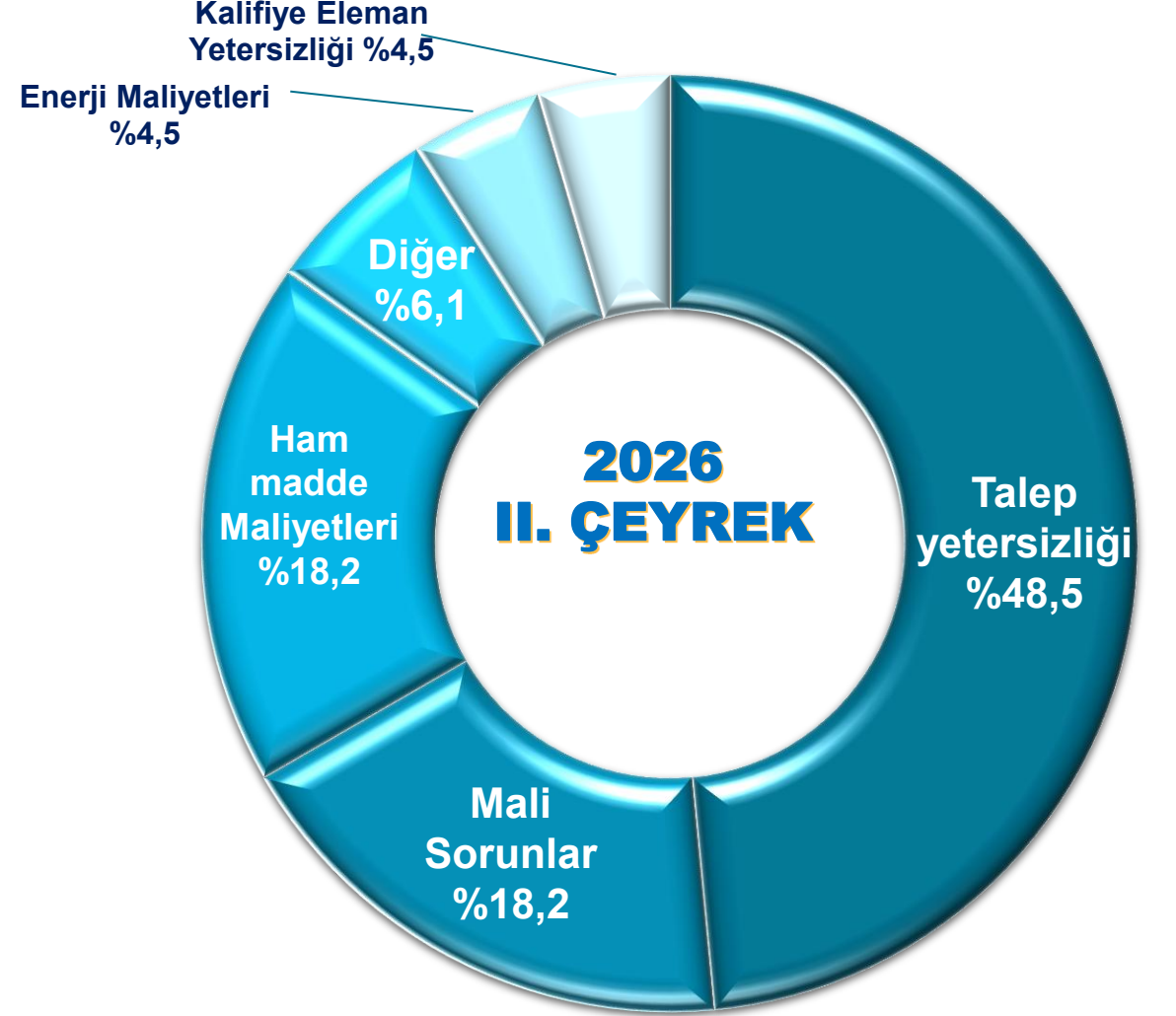

FASON ÜRETİM PAYI (%)

2026 yılı ikinci çeyrekte fason üretim oranı **%37,35** olarak gerçekleşmiştir.

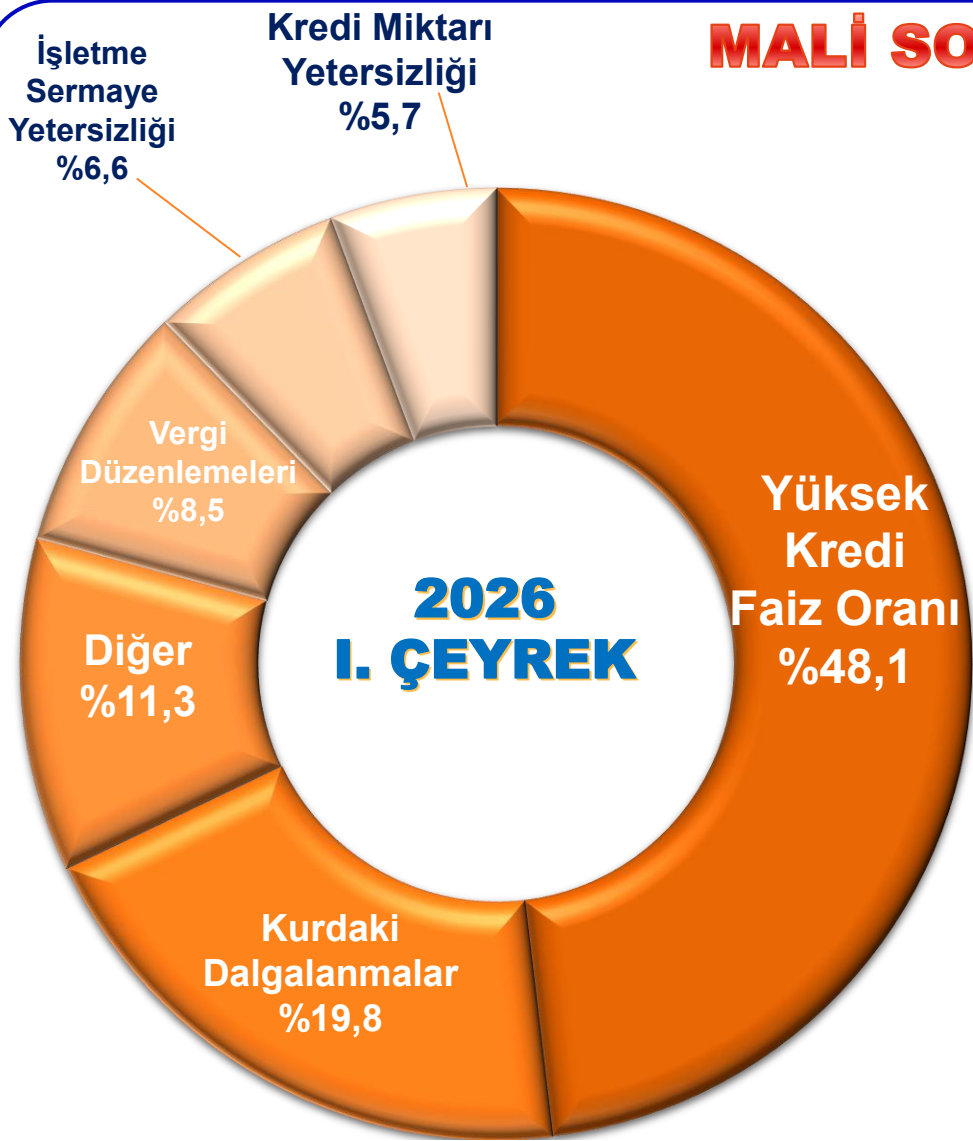

ATIL KAPASİTE İLE ÇALIŞMA NEDENLERİ

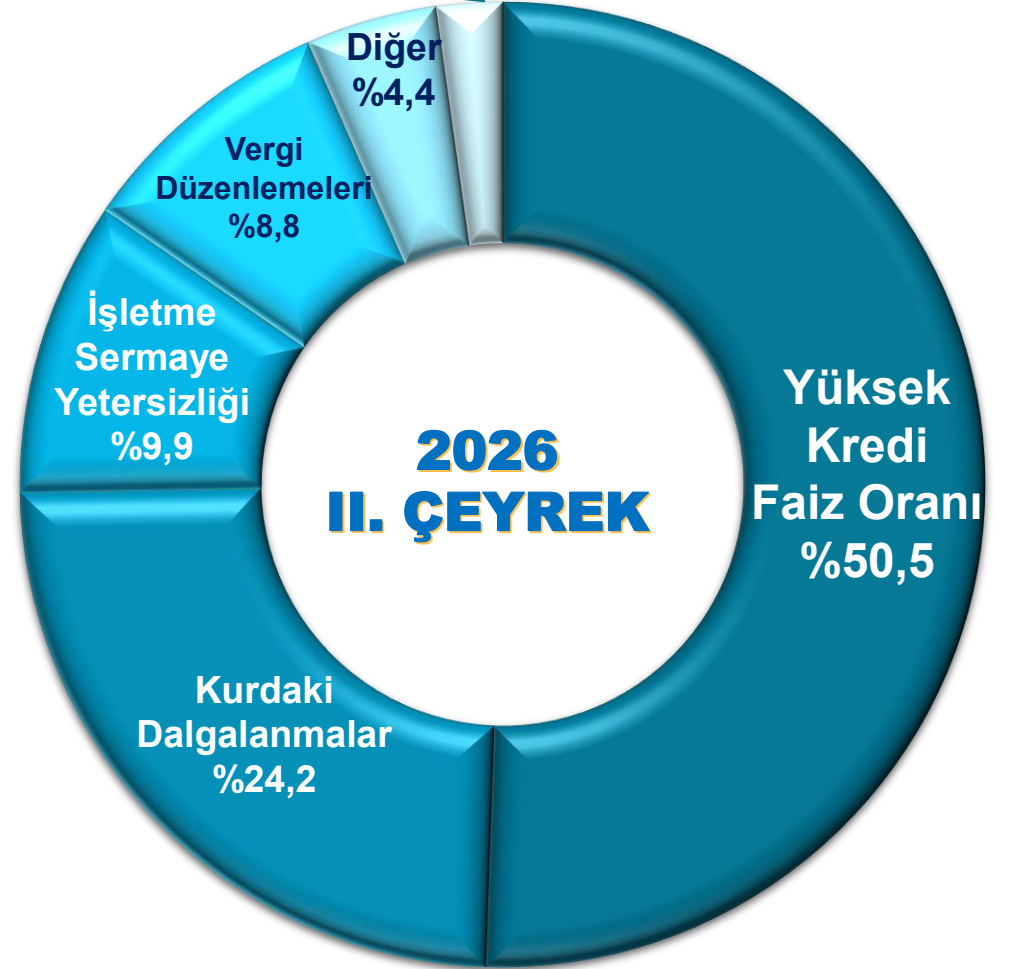

2026 yılının ikinci çeyreği için ankete cevap veren firmaların **%48,5'i talep yetersizliğini** atıl kapasite ile çalışmada öncelikli olarak göstermektedir. İkinci sırada **%18,2** ile **mali sorunlar** ve **%18,2** ile **hammadde maliyetleri**, üçüncü sırada **%6,1** ile **diğer etkenler** yer almıştır.

MALİ SORUNLARIN NEDENLERİ

Kredi Miktarı
Yetersizliği %2,2

2026 yılı II. çeyrekte mali sorunların nedenleri;

%50,5 ile ilk sırada **Yüksek Kredi Faiz Oranı**, ikinci sırada **%24,2** ile **Kurdaki Dalgalanmalar**, üçüncü sırada **%9,9** ile **İşletme Sermaye Yetersizliği** gelmektedir.

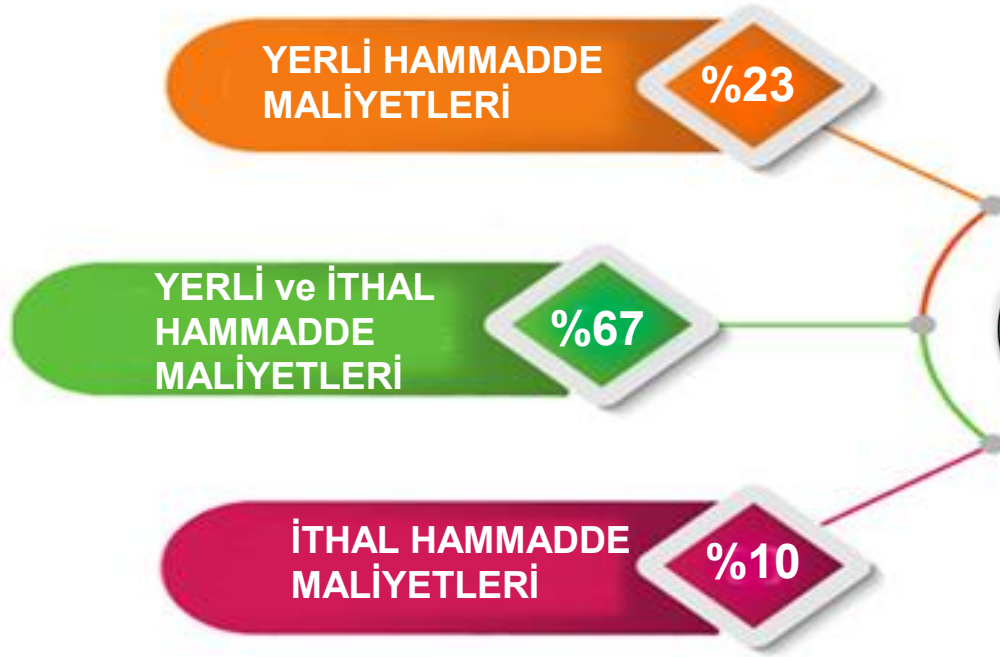
TALEP YETERSİZLİĞİ SEBEPLERİ

Atıl Kapasite ile çalışma nedenlerinden ilk sırada gösterilen talep yetersizliğinde **2026 yılı ikinci çeyrekte** firmaların **%61**'i **iç ve dış talep yetersizliğinin birlikte yaşandığını** belirtmiştir.

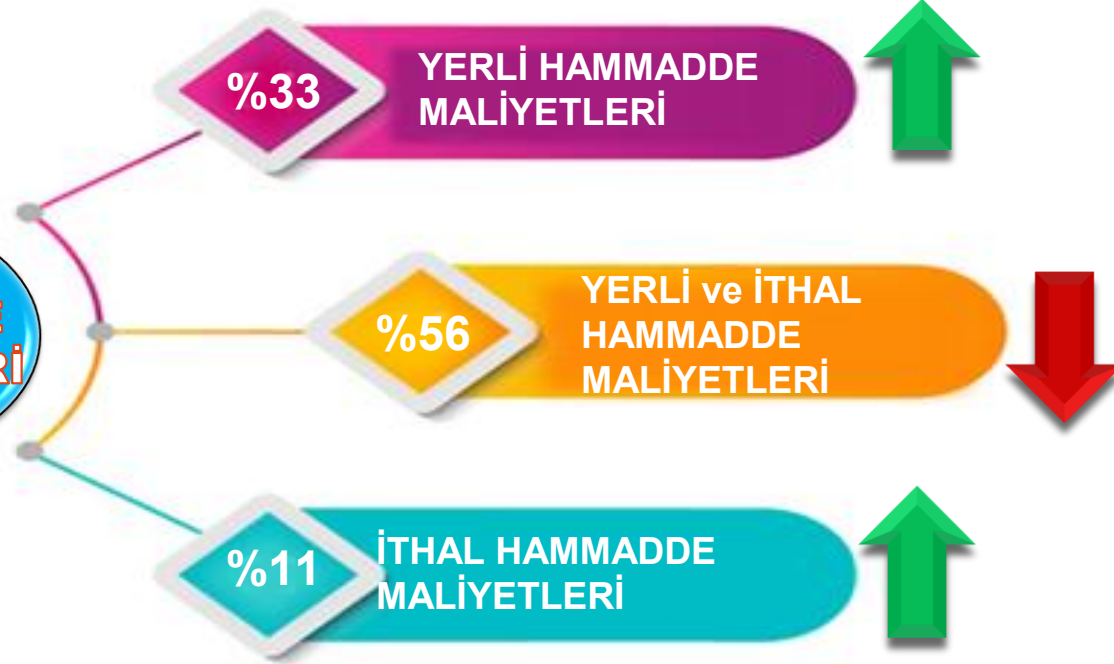
HAMMADDE MALİYETLERİ

2026/I

HAMMADDE MALİYETLERİ

2026/II

Atıl Kapasite ile çalışma nedenlerinden 2. sırada gösterilen hammadde maliyetlerinde **2026 yılı ikinci çeyrekte** firmaların, **%56'sı hem yerli hem de ithal hammadde temininde** sorun yaşandığını belirtmiştir.

EK TABLO 1

ATIL KAPASİTE İLE ÇALIŞMA NEDENLERİ

(%)	Mali Sorunlar	Talep Yetersizliği	Hammadde Maliyetleri	Enerji Maliyetleri	Kalifiye Eleman Yetersizliği	Diğer
2023/I	12,7	44,4	19,0	9,5	9,5	4,8
2023/II	25,0	29,2	26,4	4,2	2,8	12,5
2023/III	14,5	35,5	12,9	8,1	9,7	19,4
2023/IV	7,5	54,7	18,9	1,9	9,4	7,5
2023/YILLIK	14,9	41,0	19,3	5,9	7,9	11,1
2024/I	21,2	40,4	21,2	1,9	13,5	1,9
2024/II	21,9	39,1	14,1	1,6	6,3	17,2
2024/III	23,7	38,2	7,9	3,9	7,9	18,4
2024/IV	17,3	59,6	9,6	1,9	3,8	7,7
2024/YILLIK	21,0	44,3	13,2	2,3	7,9	11,3
2025/I	32,9	43,8	9,6	4,1	5,5	4,1
2025/II	21,0	54,8	11,3	1,6	4,8	4,8
2025/III	10,8	55,4	12,3	4,6	6,2	10,8
2025/IV	15,4	46,2	21,2	1,9	1,9	13,5
2025/YILLIK	20,0	50,1	13,6	3,1	4,6	8,3
2026/I	19,2	50,0	15,4	1,3	5,1	9,0
2026/II	18,2	48,5	18,2	4,5	4,5	6,1

EK TABLO 2

MALİ SORUNLARIN NEDENLERİ

(%)	Yüksek Kredi Faiz Oranları	Kredi Miktarı Yetersizliği	İşletme Sermaye Yetersizliği	Vergi Düzenlemeleri	Kurdaki Dalgalanmalar	Diğer
2023/I	28,4	16,0	11,1	7,4	27,2	9,9
2023/II	28,1	14,6	9,4	6,3	27,1	14,6
2023/III	46,1	9,2	6,6	1,3	27,6	9,2
2023/IV	39,5	1,3	2,6	9,2	25,0	6,6
2023/YILLIK	35,5	10,3	7,4	6,1	26,7	10,1
2024/I	63,9	4,9	9,8	3,3	14,8	3,3
2024/II	59,3	4,9	7,4	3,7	11,1	13,6
2024/III	50,0	3,2	7,4	4,3	25,5	9,6
2024/IV	54,0	4,8	4,8	7,9	23,8	4,8
2024/YILLIK	56,8	4,5	7,4	4,8	18,8	7,8
2025/I	59,3	2,2	4,4	11,0	19,8	3,3
2025/II	52,6	5,3	6,6	9,2	21,1	5,3
2025/III	43,6	2,6	10,3	14,1	16,7	12,8
2025/IV	45,9	10,8	9,5	9,5	17,6	6,8
2025/YILLIK	50,4	5,2	7,7	11,0	18,8	7,1
2026/I	48,1	5,7	6,6	8,5	19,8	11,3
2026/II	50,5	2,2	9,9	8,8	24,2	4,4

EK TABLO 3

FASON ÜRETİM

DÖNEM	FASON ÜRETİMİN TOPLAM ÜRETİM İÇİNDEKİ PAYI (%)
2022/I	44,82
2022/II	40,57
2022/III	34,07
2022/IV	39,56
2023/I	42,00
2023/II	45,57
2023/III	38,60
2023/IV	48,80
2024/I	38,76
2024/II	28,15
2024/III	55,83
2024/IV	42,15
2025/I	38,58
2025/II	53,38
2025/III	41,70
2025/IV	53,80
2026/I	23,12
2026/II	37,35

EK TABLO 4**EBSO KAPASİTE KULLANIM ORANI (YILLIK,%)**

DÖNEM	KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)
2008	57
2009	51
2010	62
2011	70
2012	64
2013	60
2014	55
2015	64
2016	63
2017	67
2018	64
2020	61
2021	58
2022	64
2023	67
2023	64
2024	61
2025	61